

Vasorrú bába

Básthy Gábor, Szeged gazdasági ügyekért felelős alpolgármestere sok mindent csinált rosszul az elmúlt két esztendőben, de ami a legkevésbé sikerült neki, az a kommunikáció. Ami mindenütt az országban pozitív fogadtatásban részesült volna, nála valahogy az is a veszteség rovatban kötött ki. Polgármesterünk, Szalay úr közben vonatokat indít, fitness-szalónokat nyit meg, élő résztvevője az autóbemutatóknak és a focimeccseknek. Nem is róla mintázzák a mai gyerekek a vasorrú babát, alpolgármestere viszont jó úton halad, hogy negatív mesehős legyen.

Szalay úr köztársasági elnök, annak is a „kalapon a bokréta” változata, és nem kormányfő, aki, ha nem is mindenért, de a nagyobb csomagokért azért elviszi a balhét. Az elmúlt két esztendőben minden rosszat a gazdasági ügyekért felelős alpolgármester csinált és minden jót valaki más. Miatta nem lehet közlekedni a Belvárosban, nem ért még ide az autópálya, miatta nem épül elég önkormányzati lakás, illetve herdálja a város a közpénzt önkormányzati lakásokra, ha rajta múlna, már minden iskolát bezáratott volna.

Az iskolabezárások külön is megérnek egy misét, az hogyan sikerült a Torony alatti oktatási felelősöknek ilyen szűzen kikerülni a botránnyá dagadt ügyből, miközben az alpolgármester többszörösen deflorálódott. Ami még maradt, azt vitte a Vektor-ügy. Azt a plusz néhány százmilliót pedig – ami a közgazdászok szerint nem is járt volna Szegednek – betömte kincsesládájába, azóta is üldögél rajta, s talán pozitívabb szerepről álmodik.

Kovács András

Volán kontra város

Buszpályaudvar

Többször is írtunk mostanában a Mars tér rendezéséről, evidenciaként kezelve a buszpályaudvar kiköltöztetését. A Tisza Volán vezérigazgatója, Szeri István szerint azonban még nem annyira egyértelmű a dolog, s Básthy Gábor alpolgármester szerint is vannak még tisztázandó kérdések.

A Mars teret tizedekkora forgalomra tervezték, ma hat-száz helyközi járat indul és érkezik naponta. Nagy a zsúfoltság, az épület már régen szűknek bizonyult. A Tisza Volán szívesen terjeszkedne a téren, amely forgalomlogisztikailag kiváló fekvésű, de túl nagy lenne a Belváros környezeti terhelése. Amikor világossá vált, hogy az élelmiszerpiac marad, egyben az is eldőlt, hogy a buszpályaudvar költözik.

Amikor a Bakay Nándor utca végén konzervgyári területeket vásárolt a Tisza Volán, akkor már a költöztést is belekalkulálták. Egy tanulmányterv alkalmasnak is találta erre a célra a területet. Úgy gondolták a „buszosok”, hogy ha már kijönnek a jó helyről, legalább olcsóbb legyen. Számításaik szerint egymillió kilométert csak azért teljesítenek, mert jönnek-mennek.

Közben a Délterv is megbízást kapott a várostól, hogy keressen potenciális helyet a buszpályaudvarnak. Az első kilenc változatból három bizonyult komolyan, bár a harmadik, a Vadaspark és a harmadik körút melletti rész is hamar kiesett. Maradt a Búvár tó és környéke, illetve a Bakay Nándor utca vége. A volánosok a Bakay szerették volna, s a főépítész is ezt támogatta. Az önkormányzatban azonban voltak bőven olyanok, akik a másik helyszínt részesítették előnybe. Szeri István szerint ott egy hektárt fel kellene tölteni a tóból, valamint a forgalom blokkolná az Izabella híd átvezető képességét. Mellette szól viszont az 1-es villamos. A város a közlekedéstudományi intézet véleményét kérte, az pedig a Bakay mellett tette le a voksot. Történelmi pillanattal kezdett közeledni, hiszen ha a város gyorsan dönt, ak-

kor a központi környezetvédelmi alap is megtámogatja a városközpontból történő kitelepítést, másrészt a területfejlesztési tanács is támogatni tudta volna. Igen ám, de a téma nem került be a szeptemberi közgyűlés elé, pedig már a határozati javaslat is kész volt a Bakayra. Ha bekerül, elfogadják, akkor a város pályázhatott volna a környezetvédelmi alaphoz. Nem így történt, ezért kellett a területfejlesztési pályázatot visszavonni – mondja Szeri István. Az utóbbiból 50 millió forintba számoltak, a környezetvédelmi alaphoz 200-ra, mindkettőt elszállt. A beruházáshoz szükséges 700 millió forintból további 250-et jelentett volna az, hogy a Tisza Volán a területet ingyen adja, illetve a város megkaphatja a Volántól magántulajdonába levő Mars teret. A maradék 200 milliót kérték volna Szegedtől, amit a szolgáltatószervek értékesítése – gyorsítkezde stb. – tovább csökkentene.

Básthy Gábor alpolgármester szerint két nagy hátránya van a Bakay Nándor utcai telephelynek. Az egyik, hogy a Vásárhelyi Pál utca szélesítése 2-300 millió forintba kerül, a másik, nincs közelében nagy kapacitású tömegközlekedés. A Volán szempontjából üzempgazdaságosan természetesen ez a megoldás lenne jó. A Búvár-tó mellett szól az 1-es villamos, amely levezetné a személyforgalmat, valamint az városi tulajdonú terület, amely már sokkal korábbi rendezési tervekben is szerepelt. A város szívesebben létesítene buszpályaudvart saját területén, mint másén, s az is nagyon fontos, milyen arányban szerez tulajdonjogot az új létesítményben, illetve a Tisza Volán Rt.-ben. Szeged apportálna akár 25 százalékos részesedést szerezni, ami egyébként megkönnyítené a két közlekedési társaság összevonását.

Az álláspontok valóban nagyon különbözőek, így nem lehet csodálkozni azon, hogy az alpolgármester nem tartotta közgyűlésre éretnek a témát. A kérdés csak az, hogy véglegesen elrepült-e az a 250 millió.

K. A.

Vektor-ügy: ma 700 millióval kevesebb lenne Bársonyosan nem megy!

Amikor Básthy Gábor, Szeged gazdasági ügyekért felelős alpolgármesterét azzal kerestük meg, hogy az önkormányzati választás felidejében olyan módon készítsen mérleget, hogy abban elsősorban a legnagyobb sikerei és kudarcai szerepeljenek, így kezdte mondókáját. „Hiába kezdem el sorolni a pozitívumokat, siker az, amit a választópolgár annak érez vagy a tömegkommunikáció sikerként tállal, s különösen nehéz az egyértelmű minősítés a gazdaságban.”

Básthy úr már korábban sejtett valamit, amikor úgy gondolta, hogy ő lesz Szegeden a „kisbokros”. A minta, a vaspénzügyminiszter azonban hamar bedobta a törököt. Az alpolgármester hiába tartja eredménynek, hogy a város stabilan gazdálkodik, egyetlen pillanatra sem volt veszélyben a fizetőképesség, ha ez az intézmények között pénzügyi feszültséget okoz. Pedig nyilvánvaló, hogy az ésszerűsítésekre szükség volt, a túlfejlesztett, sok pénzt költő önkormányzati alrendszereket, a közoktatást, a szociálpolitikát, a városüzemeltetést racionalizálni kell. Ezeket a városháztartási reformon keresztül próbálták megvalósítani, mely intézkedéssorozat a város határain kívül siker, a polgárok szemében azonban megszorítás, leépítés.

Legnagyobb személyes kudarcai egyikének tartja az alpolgármester, hogy a városháztartási reformhoz nem sikerült megszereznie a politikai támogatottságot, ennek egyik egyenes következménye a helyi iparúzési adó emelése. A programnak azóta sincs alternatívája. A probléma az, hogy a választások közeledtével mindenki eredményeket akar produkálni – mondja Básthy úr –,

Básthy Gábor: „Arra senki nem figyel oda, hogy a Pick-részvényekért ma 400 milliót kapna a város, nem 1,1 milliárdot.” (Fotó: Gyenes Kálmán)

népszerűnek vélt intézkedéseket szeretne hozni, népszerűtlenekeket elkerülni, akár a város fizetőképességének terhére is. És ez azoknak fontos, akiknek 1998 után is vannak még politikai ambíciói... A Vektor-ügy – a belterületi földérték – kapcsán úgy véli az alpolgármester, hogy rendkívül sikeres pénzszerzési akció volt. A közvélemény szerint pedig a legnagyobb gámbor lett a városban. Arra viszont már senki sem figyel oda, hogy kormány mostani számítási módszere szerint a Pick-részvények után 400 millió forintot kapna Szeged, nem pedig 1100 milliót – sérelmezi Básthy Gábor.

Mindez persze a lecsupaszított gazdasági megközelítése a dolognak, de az látszik meg a város kasszáján. Ehhez egyébként sikerként is kapcsolódik az a tény, hogy nem élték fel a pénzt, megpróbálják fejlesztésre félretenni. Ez a bevétel ugyanis egyszerűen megemésztelhetetlen. A közoktatás felől természetesen olyan hangok jöttek, hogy fizessenek belőle a bért, de az öngyilkosság lett volna a költségvetés szempontjából – mondja főkeincstáros.

Eredmény az MBFB-vel létrehozott regionális befek-

tesési társaság, ahova a város apportja és 50 millió forint készpénze mellé 280 milliót tett le a bank. Az, amelyik akkor még csak huszadik volt a bankok sorában, s amely azóta – állami fejlesztési jogositványokkal felruházva – az egyik legnagyobb vállalat a régió kis- és középvállalkozóinak finanszírozásában.

Arra felvetésre, miszerint talán nem megfelelő az alpolgármester kommunikációja, vagyis a jóról sem mindig tudja meggyőzni környezetét, a következő érvelést ad a válasz: „Ezen a poszton nagyon nehéz közérthetően megfogalmazni a gazdasági érveket, ugyanakkor látni kell, hogy a közügyekben vannak gazdasági érdekcsoportok, melyek a közvéleményre terhelés kívánnak gazdagodni. Ezek hangja és ereje nem meghatározó, de mindennapos, idegeket, állóképességet, egészséget felőrlő harcok jelent. Ezeknek elfogadható keretek közé szorítását nem mindig lehet bársonyos stílusban végrehajtani.”

A korábban már szóba került, ÁPV Rt.-től kapott pénz elosztásával sem maradéka-

lanul elégedett az alpolgármester. Inkább a kudarcközé sorolná, hiszen nem sikerült egyetlen nagy városfejlesztési programra fordítani – pontosan az érdekek ütközése miatt. Rádásul az ingatlaneladásokból származó összeg alacsonyabb a vártnál, ezért a pénzt a folyamatban levő beruházásokra, fejlesztésekre kell fordítani, hogy az intézmények állaga ne romoljon tovább. Természetesen ez az önkormányzati finanszírozás és a kialakult piaci helyzet következménye, de ezt is személyes kudarcaként élte meg Básthy Gábor.

Komoly eredmény lesz ugyanakkor a város új, általános rendezési terve, amely a jövő év első negyedében kerül majd a közgyűlés elé. Az abban foglaltak megvalósításához azonban kell megnyugtatóan rendezni még pénzügyi forrásokat. Eredményként értékeli az alpolgármester azt is, hogy a polgármesteri hivatal apparátusa a lehetőségekhez képest jobban működik, mint a korábbi időszakban, hatékonyabban segíti a testület működését. Ez azonban alapvetően néhány személyen múlik, nem a hivatal jellegén – fejezi be gyorsmérleget Básthy Gábor.

K. A.

Független nézőpontból

Jó alapok - túlzott óvatosság!

Papp Zoltán független képviselőt, a pénzügyi bizottság tagját arról kérdeztük, tapasztalata alapján milyennek látja ő a félidőben lévő szegedi önkormányzat gazdálkodását.

Honnan indultak két évvel ezelőtt?

– Jó örökséget kapott ez az önkormányzat. Más városokkal ellentétben Szegeden nem volt csődhelyzet.

Milyen elképzelésekkel indultak?

– Alapjában véve a város működtetése volt a cél, de ez önmagában kevés. A városi ingatlanok eladásából lehetett volna bevételhez jutni, majd ebből a pénzből fejleszteni.

Hogyan látja, mit sikerült és mit nem elérni a gazdaságban?

– A város működik, ez pozitívum. Ugyanakkor alapot is ad a kritikára, hiszen többéves elmaradás után erőteljes fejlesztéseket kellett volna végrehajtani, hogy vonzó legyen a város az itt lakóknak és az idetelepiuni akár vállalkozóknak is. Pénzügyi lehetőség is volna rá, ennek ellenére romlanak a szegedi középületek, utak, kaotikus a városi közlekedés, egyedül a régi híd felújítását tudja felmutatni ez a testület.

Ha volna lehetőség, miért nem fejlődik Szeged?

– A város vezetése túlzottan is a fogáshoz veri a garast, spórol. Az egészséges kockázatot sem vállalják a fejlődés érdekében. Rádásul ehhez rossz kiadási struktúra is társul.

Mit kellett volna tenni a város pénzével?

– Erőteljesen fejleszteni az infrastruktúrát. Itt viszonylag kis befektetéssel nagyon látványos dolgokat lehetett volna tenni. Szeged, bár gazdaságilag áll a lábán, beruházásaiban látványosan lemaradt a hasonló nagyságrendű hazai városok mögött. Igenis lehet, sőt kell ésszerű hiteket felvenni a város fejlődése érdekében. Csak nem mindegy, mire költjük. A megdöntött fejlesztés nem azonos a szélhámosággal.

Félidőhöz érkezünk. Most milyen osztályzatot adna az önkormányzat gazdaságpolitikájára?

– Most ötven százaléknál kellene tartanunk a megvalósításban, de a valóságban ez 25-30 százalék. Ha az önkormányzat erkölcsi-politikai megítélését is nézzük, még ennyi sincs, maximum 10-15 százalékot.

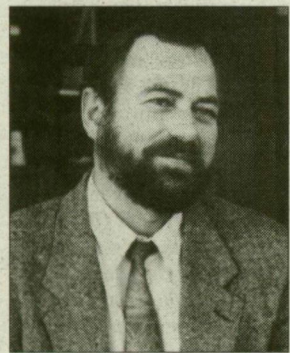
Mi várható?

– Ha a már elfogadott jövő évi költségvetést nézzük, még a szerény fejlődés is meg fog állni, hiszen arról határoztak a képviselők, hogy az 1996-ra tervezett, de el nem kezdett beruházásokat befagyasztják. Ez abszurdum, egyenlő a visszafelé fejlődéssel. Ehelyett gyorsan meg kellene vizsgálni a kiadási tételeket, a város társaságainak gazdálkodását. És lépni, fejleszteni kellene, mert a lemaradás azonos a teljes csőddel.

R. G.

R. G.

Jól gazdálkodott az önkormányzat?

Kelemen János, a Dél-Tisza Menti ÁFÉSZ elnöke:

– Sajnos, a városlakóknak nincs nagy rálátásuk az önkormányzat gazdálkodására. Úgy gondolom, ez elsősorban a testület hibája. Két éve azt ígérték, a szegedi cégekkel folyamatos kapcsolatot tartanak, ebből azonban semmi sem lett. De azt sem érezzük, hogy vállalkozásbarát lenne az önkormányzat. Az újságból tudtuk meg például azt, hogy emelik az iparúzési adót. Ez több mint egymillió plusz terhet jelent jövőre az áfészeknek. Ezzel szemben viszont saját bőrünkön érezzük nap mint nap, hogy a városatyák nem védik a helyi gazdaságot, a szegedi vállalkozókat. Nincs esélyegyenlőség.

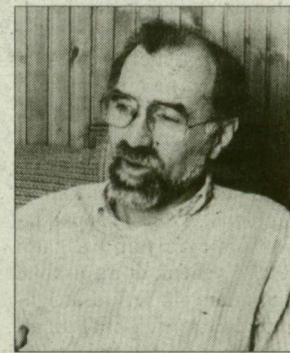
Hajdú László, a Papagáj Market tulajdonosa:

– Azt látom, hogy az önkormányzat nem tud eleget foglalkozni a várossal, mert saját belügyei kötik le a figyelmét. Így azután csak kullog a dolgok után a gazdaságban is. Pedig nekik kellene szabályozni a helyi kereskedelmet. Ki kellene végre mondani, hogy kinek, mit engedünk meg. Hol lehet üzletet nyitni, milyen áron lehet kereskedni. Azzal, hogy az önkormányzat megengedi a Cserepes sori piacot, legalizálja a feketekezeskedelmet. Hamarosan sok kis üzlet fog bezárni Szegeden, sajnos ezzel a magyar kereskedelmi kultúra is eltűnik. Az önkormányzatnak csak bevételre legyen.

Dr. Martonosi István, a Kiszos megyei titkára:

– A kisvállalkozóknak alapjában véve eddig nem okozott nagy csalódást az önkormányzat. Felemelték a városatyák az iparúzési adó értékhatárát, s így könnyítettek sok kisboltoson. A dolognak persze van másik oldala is: a nagyvállalatokat viszont túladóztatták. Ennél is rosszabb, hogy a gazdaság életkító infrastruktúra fejlesztéséért nem tettek semmit a két év alatt. A városba vezető utak mentén gazdasági csomópontokat kellett volna kialakítani, mint külföldön. Az sem szívdertítő, hogy a gazdasággal foglalkozó helyi szakembereket két év alatt sem tudták egy asztalhoz ültetni.

Farkas András, az Aktív Tourist vezetője:

– Az idegenforgalom szemüvegén át nézve nullásra kell osztályozni az önkormányzat elmúlt két évét. A szegedi gazdaság egyik húzóágazata lehetne a vendégfogadás, de a megyei önkormányzat ebben az ügyben többet tett Szegedért, mint a városatyák. Az önkormányzatnál például az idegenforgalommal foglalkozó szakember sincs. Hogyan néz ki a Kársz utca? Nem csalogatjuk ide vele az idegent. A városról alig jelenik meg valami, a Szeged-képví, amit kifelé fel tudunk mutatni, siralmas. Ez a város százmilliókat kereshetne évente a konferencia-turizmussal.